

Interactumlectoraat Kantelende kennis integrale vernieuwing van basisscholen en opleidingen

Studiedag 12 oktober 2005

Terugkoppeling naar Kantelende Kennis

Organisatiestructuur lectoraat

- Grote Kenniskring
3 lectoren, 5 pabo's, 3 docenten per pabo
- Kleine Kenniskring
3 directeuren (van pilotscholen), 3 schoolbegeleiders, 3 docenten
- Pilotschoolkring
directeur pilotschool, team(afgevaardigden), schoolbegeleider, docent

Onderzoeks-/leervraag

- Wat verstaan we onder autonomie? Autonomie betekent dat kinderen de mogelijkheden en ruimte krijgen ...en hiertoe in staat zijn...
- Als je naar de leerling kijkt hoe ziet dan die autonomie eruit? → Zelf! Eigen interesses. Zelf vragen en regels maken, zelf actie zetten! Ze zijn zelf verantwoordelijk voor hun probleem. Bewustwording van hun vragen/problemen. Eigenaarschap van de problemen. Vragen aan kinderen en hun om oplossingen vragen! Luisteren en observeren.

Afspraak – onderzoeksvraag

- Het begrip *autonomie* tussen 24 oktober en 8 december 2005 samen onderzoeken door mooie/goede voorbeelden te verzamelen waarin je de autonomie van leerlingen tot zijn recht laat/liet komen (probeer nieuwe dingen uit en/of definieer oude succesnummers maak ze tastbaar of visualiseer ze of schrijf ze uit.).
- Onderzoek je eigen praktijk → plicht: dat het wat oplevert voor de kinderen en weten wat we dan willen zien.

Onderzoeks-/vraag

- Hoe vergroten we
de autonomie van de kinderen?
En van de leerkrachten?

Anders kijken naar het gebouw 1:

- Grote gemeenschappelijke ruimte maken.
- Veel licht en ruimte (transparant).
- Flexibele hoeken/kamers.
- Grote(re) personeelskamer +spreekkamer.
- Centrale (grote) bergruimte.
- Extra verhoging in het klas lokaal.
- Groter '*hulpke*'
- Conciërgerie.
- Deuren tussen lokalen.
- Zolder aanpassen.

Anders kijken naar het gebouw 2:

- Aparte ruimtes voor IB/etc.
- Andere plaats personeelskamer.
- Centrale ruimte met zitkuil.
- Trap naar de zolder=berging/computerhoek
- Flexibele wanden.

Anders kijken naar het gebouw 3:

- Gekantelde *rechthoek* levert extra (oppervlakte = m²) hoeken of *ruimtes* op naast lokaal 3 t/m 8.
- Flex-wand tussen lokalen.
- Leesruimte?
- IB-ruimte $\leftrightarrow$ personeelskamer
- Flex-werkplekken/-ruimtes.

Anders kijken naar het gebouw:

- Er zijn veel gemeenschappelijke overeenkomsten → laten bezinken en in een later stadium tot keuzes komen → zo geef je autonomie de ruimte.

Kernkwadranten

Kernkwaliteiten:

Nieuwsgierige houding, open staan voor, communicatief vaardig, luister houding, inlevingsvermogen, uit handen durven geven, los laten, flexibiliteit, organiseren, realistisch, vertrouwen hebben/geven, gemotiveerd en enthousiast zijn.

Valkuil:

Luiheid, inconsequent, perfectionistisch, star, overorganiseren, naïef, goed gelovig,

Allergie:

Uitdaging:

Autonomie van kinderen vergroten!!!

Reflecteren in je logboek/portfolio 1

Is er bij jou iets veranderd door deze dag?

- Het is me duidelijker geworden.
- Het wordt nu samen gedragen.
- Duidelijk dat autonomie zo bij ons allemaal leeft.
- Doorgaande lijn vasthouden.
- Ik vind het moeilijk. Ik wacht het af. Duidelijkheid is er nog niet.
- Als student zijn we bezig met POP's nu zie ik het ook op team-/schoolniveau!
- Veel geleerd; meerdere dingen gehoord, schoolvisie van onze school ontdekken.
- Duidelijker beeld gekregen van het begrip autonomie.

Reflecteren in je logboek/portfolio 2

- Je bent niet uniek in het zoeken hoe het beter kan.
- De intenties worden gemeenschappelijk gedragen en ervaren.
- Veel van elkaar leren.
- Theorie wordt me concreter → verzamelen van voorbeelden.
- Kantelende kennis is me duidelijker geworden: wat kost dit? Is het haalbaar? = onderzoek!
- Samen op weg!
- Stap voor stap. Fijn dat de volgende stap (realistisch) is; niet te groot, maar haalbaar.
- Met een fijn gevoel samen met de kinderen op weg.
- Je hoeft het niet alleen te doen. Samen ben je sterker dan alleen.

Terugkoppeling naar Kantelende Kennis

5 kernbegrippen van kennis creëren

■ 1. Collectiviteit

kennis creëren is een collectief proces,
vindt plaats in sociale context
en leidt tot de ontwikkeling van een gemeenschappelijk referentiekader.

■ 2. Variëteit

leden in een collectief kennen aan ervaringen eigen betekenissen toe.

Variëteit in perspectieven vormt een noodzakelijke voorwaarde voor het creëren van nieuwe, gemeenschappelijke kennis.

Door confrontatie van perspectieven gericht op het vinden van nieuwe perspectieven ontstaat nieuwe kennis.

Terugkoppeling naar Kantelende Kennis

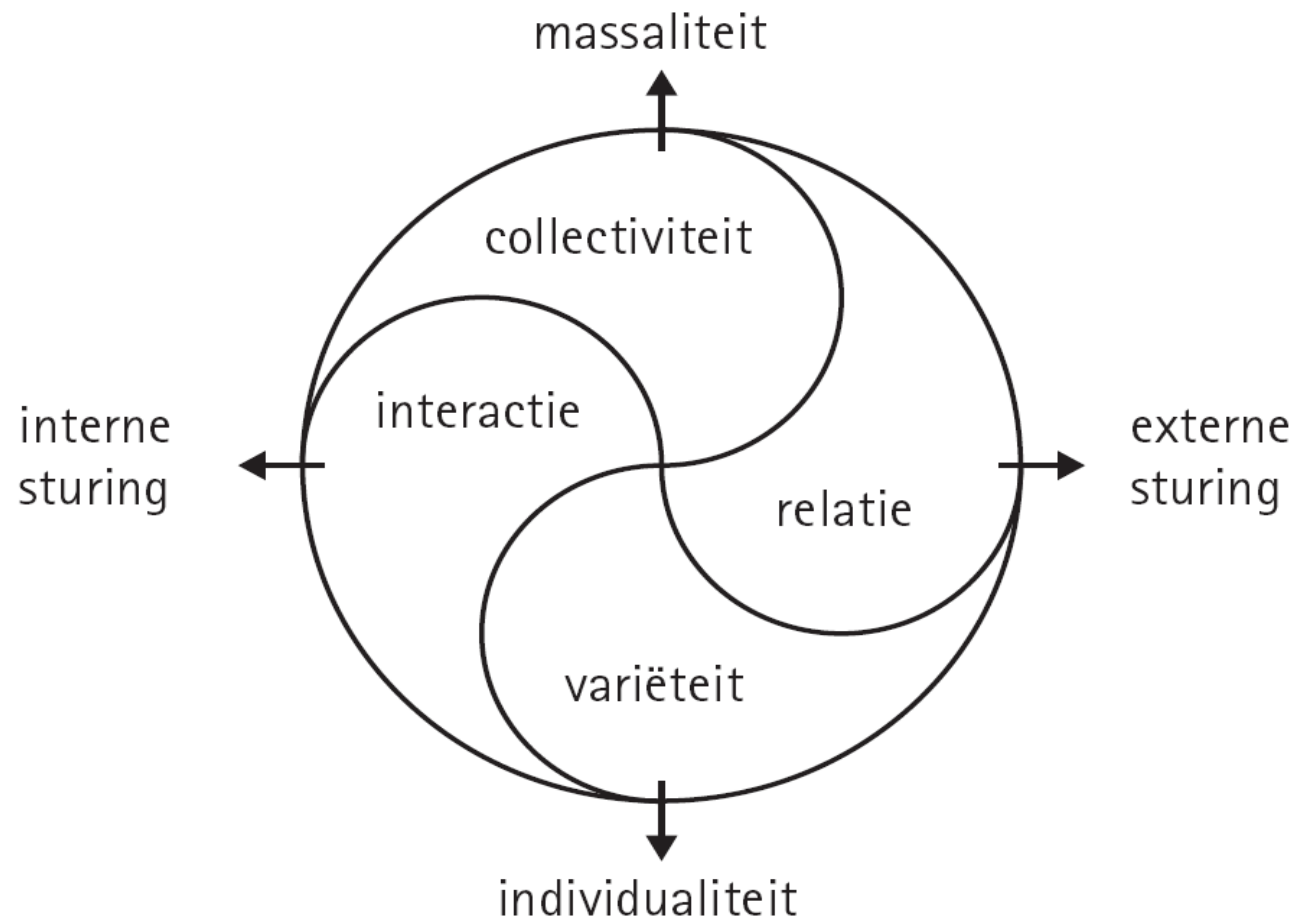
5 kernbegrippen van kennis creëren

- **3. Interactie**
Het proces van kenniscreatie kenmerkt zich door wederkerige interactie tussen lerenden.
Het interactieproces dat resulteert in gezamenlijke betekenisverlening noemen we dialoog.
Dialoog veronderstelt een combinatie van interne en externe sturing.

- **4. Relatie**
een interactieproces gericht op het creëren van een gemeenschappelijk referentiekader resulteert in een besef van onderlinge verbondenheid en vertrouwen, gelijkwaardigheid en respect.

- **5. Dynamiek**
processen van betekenis verlenen of kennis creëren zijn nooit af en beginnen steeds opnieuw.
De uitkomsten zijn in belangrijke mate onvoorspelbaar.

Terugkoppeling naar Kantelende Kennis

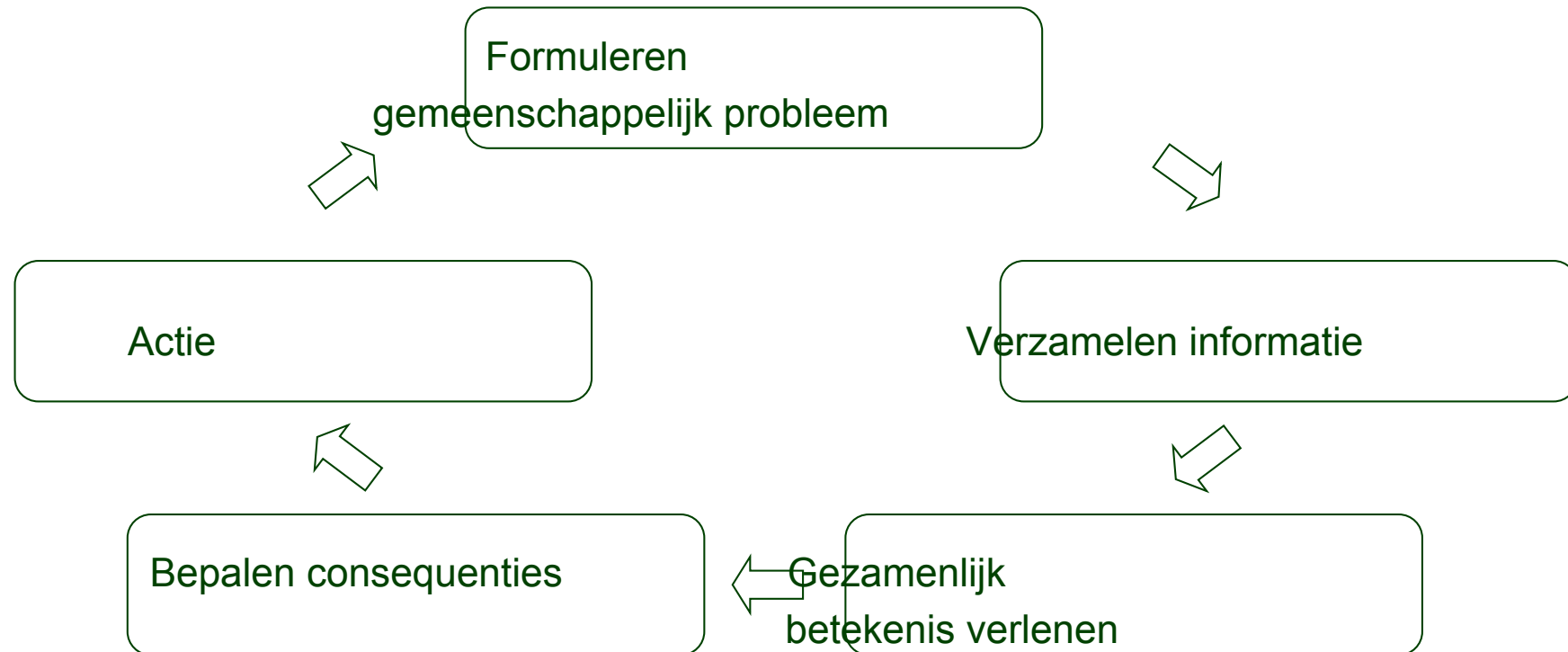
Vitale ruimte

Terugkoppeling naar Kantelende Kennis

Werkwijze: onderzoekscyclus

Opdracht lectoraat

- Ontwikkelen nieuwe zienswijze: kanteling
- Nauwe samenwerking met het onderwijsveld
- Onderzoek: brug slaan tussen theorie en praktijk